

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel./fax 81 467 91 27, 81 534 07 81

Lublin, 11 kwietnia 2019 r.

RIO – II – 601/8/2019

Pan Marek Berger

Dyrektor

Zakładu Budowy i Eksploatacji Wiejskich

Urządzeń Komunalnych

ul. Przemysłowa 48a

24 - 200 Bełżyce

Szanowny Panie Dyrektorze

W dniach od 8 do 22 lutego 2019 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie (z uzasadnionymi przerwami) przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej Zakładu w zakresie rachunkowości oraz realizacji planu finansowego. Protokół kontroli podpisano 1 marca 2019 r.

W zakresie nieprawidłowości, co do których w trakcie kontroli udzielono stosownego instruktażu lub o incydentalnym charakterze – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości wraz z wnioskami co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1.1. Niedostosowanie postanowień zakładowego planu kont do aktualnie obowiązujących przepisów oraz nieustalenie zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 011 „Środki trwałe” – str. 3-4 protokołu.

Dostosować postanowienia zakładowego planu kont do aktualnie obowiązujących przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu

terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.” i potrzeb jednostki, w związku z przepisami § 20 ust. 1 pkt 1 tego rozporządzenia oraz określić zasady klasyfikacji zdarzeń na koncie 011 „Środki trwałe”, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

- 1.2. *Niewykazywanie – w zestawieniach obrotów i sald kont księgi głównej – sald oraz sumy sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych.*
Niesporządzanie zestawień sald kont ksiąg pomocniczych prowadzonych techniką ręczną – str. 4 protokołu.

Zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej sporządzać zgodnie z przepisami art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, stosownie do przepisów art. 18 ust. 2 tej ustawy.

- 1.3. *Przypadki dokonywania w księgach rachunkowych zapisów po tej samej stronie kont korespondujących („dodatnio-ujemnych”) – str. 5 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać zgodnie z zasadą podwójnego zapisu, stosownie do przepisów art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Stwierdzone błędy w zapisach poprawiać przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi, zgodnie z przepisami art. 25 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.4. *Niezachowanie systematyki zapisów przy ewidencjonowaniu operacji gospodarczych; w tym:*
- *nieujmowanie – na kontach rozrachunkowych – operacji poprzedzających płatność wydatków oraz przypisu wpłaconych odsetek od zaległości z tytułu opłat za wodę i ścieki*
 - *nieujmowanie operacji naliczenia odsetek od należności na koniec kwartału,*
 - *nieprawidłowe ujmowanie operacji dotyczących likwidacji środków trwałych oraz umorzenia środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych – str. 5-7, 9 protokołu.*

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- a) odsetki od należności ujmować w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału, zgodnie z § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., zapisami:

Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

Ma 750 „Przychody finansowe”,

(przypis odsetek wpłaconych – na podstawie dokumentu wpłaty, przypis w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału – na podstawie PK),

b) ujmować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.),

c) operację likwidacji środka trwałego całkowicie umorzonego ujmować:

Wn 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych prawnych”,

Ma 011 „Środki trwałe”,

d) przeniesienie rocznej sumy kosztów amortyzacji na koniec roku obrotowego:

Wn 860 „Wynik finansowy”,

Ma 400 „Amortyzacja”,

e) zakup i umorzenie wartości niematerialnych i prawnych - umarzanych jednorazowo w miesiącu przyjęcia do użytkowania:

- faktura zakupu:

Wn 020 „Wartości niematerialne i prawne”,

Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

- zapłata za fakturę:

Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

Ma 131 „Rachunek bieżący”

- umorzenie:

Wn 401 „Zużycie materiałów i energii”

Ma 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”,

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.5. Nieewidencjonowanie prawnego zaangażowania środków zakładu – str. 7 protokołu.

Ewidencjonować – na koncie 985 „Zaangażowanie środków samorządowych zakładów budżetowych” – prawne zaangażowanie środków pieniężnych dotyczących realizacji planu finansowego zakładu, niezależnie do tego, w którym roku budżetowym nastąpi wydatek finansowany tymi środkami, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.6. *Nieujęcie w księgach rachunkowych środka trwałego – str. 8 protokołu.*

Środki trwałe ujmować w księgach rachunkowych według ich wartości początkowej, ustalonej zgodnie z przepisami art. 28 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Ustalić wartość wskazanego w protokole środka trwałego i ująć w księgach rachunkowych, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2 tej ustawy.

1.7. *Dokonywanie w ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 013 „Pozostałe środki trwałe” bez wskazania daty dokonania operacji, rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego oraz ujmowanie w niej wartości niematerialnych i prawnych – str. 8-9 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem daty dokonania operacji gospodarczej, rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego daty, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, stosownie do przepisów art. 23 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

Prowadzić odrębną ewidencją analityczną do konta 020 „Wartości niematerialne i prawne”, zgodnie z przepisami art. 16 ust. 1 tej ustawy.

1.8. *Wykazanie – na 31.12.2017 r. – salda konta 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” niezgodnego ze stanem faktycznym (zawyżono o kwotę 62.478,14 zł) – str. 9 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób odzwierciedlających stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w szczególności na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” ewidencjonować zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. Ustalić prawidłowe saldo tego konta.

1.9. *Niezgodność salda konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” z prowadzoną do tego konta ewidencją analityczną (w zakresie nadpłat z tytułu opłat za wodę o 4.906,15 zł) – str. 10 protokołu.*

Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, dokonując w nich zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, zapewniając zgodność sald i zapisów kont ksiąg pomocniczych i kont księgi głównej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.10. niesporządzanie sprawozdań Rb-30S, Rb-N i Rb-Z – str. 11-12 protokołu.

Sporządzać sprawozdania: Rb-30S „Sprawozdanie z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych” oraz Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” i Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń”, stosownie do – odpowiednio – przepisów § 4 pkt 3 lit. c rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 109 z późn. zm.) oraz § 6 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

1.11. Wykazanie – w bilansie sporządzonym na 31.12.2017 r. (stan na początek i na koniec roku) – wartości aktywów i pasywów w kwotach niewynikających z ewidencji księgowej oraz w informacjach uzupełniających - niewłaściwych danych dotyczących umorzenia – str. 12-14 protokołu.

W bilansie jednostki wykazywać rzetelne dane w zakresie ustalonym wzorem tego sprawozdania, zawartym w Załączniku Nr 5 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z przepisami § 23 ust. 3 pkt 1 tego rozporządzenia.

1.12. Przeprowadzenie – na 31.12.2017 r. -- inwentaryzacji należności od kontrahentów prowadzących księgi rachunkowe niewłaściwą metodą oraz nierozliczenie różnic inwentaryzacyjnych w księgach tego roku – str. 14-15 protokołu.

Należności od kontrahentów prowadzących księgi rachunkowe inwentaryzować drogą uzyskania potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Ujawnione różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych wyjaśniać i rozliczać w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, zgodnie z przepisami art. 27 ust. 2 tej ustawy.

2. W zakresie przychodów:

2.1. Niepodejmowanie skutecznych czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległości z tytułu opłat za dostarczenie wody (co skutkowało przedawnieniem roszczeń w łącznej wysokości 7.110,44 zł). Pobieranie kosztów upomnienia od dłużników, do których kierowano wezwania do zapłaty zaległych należności z tego tytułu – str. 18-22 protokołu.

Podejmować czynności zmierzające do wyegzekwowania należności cywilnoprawnych, w związku z przepisami art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych,

mając na uwadze przepisy art. 118, art. 554 i art. 555 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025 z późn. zm.). Nie pobierać od dłużników, do których skierowano wezwania do zapłaty, nieprzewidzianych przepisami prawa kosztów tej czynności.

Wniesione przez zobowiązanych wpłaty rozliczać zgodnie z przepisami art. 451 tej ustawy.

3. W zakresie kosztów:

3.1. Nieprawidłowe obliczenie wynagrodzenia za przepracowaną część miesiąca – str. 24 protokołu.

Wynagrodzenie za przepracowaną część miesiąca, w związku z nawiązaniem lub rozwiązaniem stosunku pracy w jego trakcie, obliczać dzieląc miesięczną stawkę wynagrodzenia przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnożyć przez liczbę godzin nieobecności pracownika, a następnie tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmować od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc, zgodnie z przepisami § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 927 z późn. zm.).

3.2. Wliczenie okresu urlopu bezpłatnego do okresów uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę, co skutkowało wypłacaniem wyższej stawki dodatku przed nabyciem do niej prawa – str. 24 protokołu.

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 z późn. zm.). Do okresów tych nie wliczać okresu urlopu bezpłatnego, w związku z przepisami art. 174 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917 z późn. zm.).

Wyższą stawkę dodatku za wieloletnią pracę wypłacać zgodnie z przepisami § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 z późn. zm.).

3.3. Nieprawidłowe obliczanie okresów zatrudnienia uprawniających do nagrody jubileuszowej, skutkujące nieterminowym jej przyznaniem i wypłaceniem – str. 25-26 protokołu.

Do okresów pracy uprawniających do nagrody jubileuszowej wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, stosownie do przepisów art. 38 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych.

Nagrodę jubileuszową przyznawać i wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 i 4 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

3.4. Niewypłacanie pracownikom odbywającym podróże służbową należności z tytułu diet – str. 31 protokołu.

Wypłacać pracownikom, odbywającym podróże służbową należności z tytułu diet, zgodnie z przepisami § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167), obliczone w sposób określony w przepisach § 7 tego rozporządzenia.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Przewodniczący

Zarządu Związku Komunalnego Gmin w Bełżycach